

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-03

Ärendenummer IOFF-2024-00066

Handläggare

Soheil Hedayati

E-post: soheil.hedayati@ioff.goteborg.se

Yttrande över motion om att inrätta en central funktion för att motverka välfärdsbrottslighet

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden tillstyrker motionen.
2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M) och Mattias Tykesson (M) om att inrätta en särskild central funktion för att motverka välfärdsbrottslighet. Motionens utgångspunkt är att motverka välfärdsbrott vilket i sin tur skall resultera i en minskning av felaktiga utbetalningar. Funktionen ska samordna arbetet mot välfärdsbrottslighet i förvaltningar genom kompetens samt löpande stickprovskontroller. Förvaltningens bidragsgivning tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Därutöver är det viktigt att det finns en tydlig organisation för kontroll både inom respektive förvaltning och för staden totalt fristående från de som handlägger och beslutar om stöden. Det bör finnas tydliga rutiner inom staden för avstämning mellan förvaltningar för att säkerställa att inte dubbelfinansiering sker genom olika stöd från staden. Förvaltningens förslag är att tillstyrka motionen och ser en fördel med att det på central nivå utförs ekonomisk och juridisk kontroll av föreningar som söker stadsdelsförvaltningarnas stöd, vilket möjliggör kvalitetssäkring och likvärdig behandling.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Välfärdsbrott som förekommer på ett ställe i välfärdssystemet får effekter i andra delar. Konsekvenserna av dessa brottsliga aktiviteter är betydande och sträcker sig långt bortom de omedelbara ekonomiska förlusterna. Välfärdsbrottsligheten riskerar att skapa misstro gentemot politiker och myndigheter. Medborgarna kan tappa förtroendet för att deras skattepengar används på ett rättvist och effektivt sätt. När stora summor stjäls från välfärdssystemen genom omfattande och strukturerade brottsupplägg blir det mindre pengar över till vård, skola och omsorg.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Idrotts- och föreningsnämndens bidragsgivning syftar till att möjliggöra för föreningar och organisationer att bidra till en rik fritid för nämndens och förvaltningens målgrupper. Bidragsgivningen är inriktad på ideella föreningar som bedriver verksamhet i Göteborg för barn och unga (7–25 år), personer med funktionsnedsättning eller personer över 65 år. Genom en minskning av felaktiga utbetalningar skapas förutsättningar för en meningsfull fritid för dem som vi är till för.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M) och Mattias Tykesson (M) om att inrätta en central funktion för att motverka välfärdsbrottslighet.

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Axel Josefson (M), Nina Miskovsky (M) och Mattias Tykesson (M) om att inrätta en särskild central funktion för att motverka välfärdsbrottslighet. Ärendet har sänts till idrotts- och föreningsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, förskolenämnden, grundskolenämnden, Higab AB, idrotts- och föreningsnämnden, inköps- och upphandlingsnämnden, kulturnämnden, miljö- och klimatsnämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, nämnden för funktionsstöd, socialnämnd Nordost, socialnämnd Sydväst, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden och äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 29 april 2024.

Beskrivning av ärendet

Motionens utgångspunkt är att motverka välfärdsbrott vilket i sin tur skall resultera i att minska felaktiga utbetalningar. Motionärerna ser ett behov av att stärka kompetensen och stadens arbete med välfärdsbrottslighet, och föreslår därför att inrätta en särskild central funktion för välfärdsbrottslighet för att möjliggöra samverka över förvaltningsgränser. Funktionen ska samordna arbetet mot välfärdsbrottslighet i förvaltningar genom kompetens samt löpande stickprovskontroller. I funktionen ska man se över möjligheten till att göra oannonserade hembesök och inspektioner, ta fram förslag på särskilda rutiner för att säkerställa att delegerade beslut i förvaltningarna inte påverkas av hot och påverkan av allmänheten och ta fram förslag på välfärdsbrott på ett tydligare sätt kan kopplas ihop med det brottsförebyggande arbetet i staden.

Förvaltningens bedömning

Idrotts- och föreningsnämnden anser att det är mycket viktigt att motverka välfärdsbrott och att säkerställa en rättssäker hantering av föreningsstöd. Det är viktigt att stödet går till rätt saker, till demokratiska föreningar och att stödet inte ges från flera offentliga aktörer avseende kostnader för samma sak så att en dubbelfinansiering uppstår.

Förvaltningens bidragsgivning tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Därutöver är det viktigt att det finns en tydlig organisation för kontroll både inom respektive förvaltning, och för staden, totalt fristående från de som handlägger och beslutar om stöden. Det bör finnas tydliga rutiner inom staden för avstämning mellan förvaltningar och bolag för att säkerställa att inte dubbelfinansiering sker genom olika stöd från staden.

Förvaltningen följer upp och granskar föreningarna regelbundet. Dokument som årsbokslut, verksamhetsberättelse, protokoll från årsmöte och konstituerande styrelsemöte, revisionsberättelse och stadgar genomläses noggrant. Detta sker både när en förening har gjort en ansökan och när föreningen redovisar ett bidragsår. Kontrollerna sker för att bedöma om föreningarna lever upp till förvaltningens och stadens riktlinjer för föreningsbidrag. När oklarheter uppstår kring innehållet i dokumenten ställer förvaltningen frågor till berörda föreningar.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är bekymmersamt med välfärdsbrott och felaktiga utbetalningar. Idrotts- och föreningsförvaltningens uppfattning är att det finns ett behov av en särskild central funktion för att motverka välfärdsbrottslighet. Fördelen med att det på central funktion utförs ekonomisk och juridisk kontroll av föreningar som söker föreningsbidrag, möjliggör kvalitetssäkring, likvärdig behandling

och rättssäkerhet i Göteborg stad. Funktionen kan kontinuerlig utveckla och samordna arbetet med välfärdsbrottslighet inom staden. Förslag på hur detta skulle kunna genomföras, organiseras med mera kräver dock en grundlig utredning och lägesbild där olika perspektiv beaktas som exempel på förvaltningens kännedom om föreningarna och specialkunskaperna som finns i förvaltningen.

Idag har nämnderna delvis olika syften med sina föreningsstöd och riktar sig också till olika delar av föreningslivet. Nämnderna har även olika krav och kriterier som ska vara uppfyllda för att få bidrag. Detta medför att utredningar och uppföljningar behöver anpassas vilket också kräver särskild kännedom om respektive nämnds verksamhet och föreningsstöd. Därav är det viktigt med en grundläggande för att beakta olika perspektiv som finns i Göteborg stad. Lägesbilden ska bidra till att identifiera hur Göteborgs Stad kan stärka upp sitt arbete mot välfärdsbrott och på så sätt svara upp mot flera av kraven som ställs på kommunerna i den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Sammantaget ser förvaltningen en fördel med att det på central nivå utförs ekonomisk och juridisk kontroll av föreningar som söker stadsdelsförvaltningarnas stöd, då det möjliggör kvalitetssäkring och likvärdig behandling. Därav föreslår idrott- och föreningsförvaltningen att nämnden tillstyrker motionen.

Johan Sävhave

Karin Lackéus

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef föreningsstöd